

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY**

w Liceum Ogólnokształcącym

im. Tadeusza Kościuszki w Pruszkowie

na rok szkolny 2023/2024

Program wychowawczo - profilaktyczny Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Pruszkowie został opracowany na podstawie:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Konwencji o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526),
- Ustawy z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189),
- Ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.),
- Ustawy z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawy z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487),
- Ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783),
- Ustawy z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957),
- Ustawa z kwietnia 2019r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz.U. z 2019r. poz. 1078)
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249),
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 214),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

Program profilaktyczno-wychowawczy został zaktualizowany w bieżącym roku szkolnym o najnowsze wytyczne MEN - Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.

4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
  10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki w Pruszkowie jest spójny ze Statutem Liceum. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole. Szkoła wspiera programem wychowawczą rolę rodziny. Wartości realizowane przez szkołę są uzgodnione z rodzicami i przez nich akceptowane.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów zdiagnozowanych w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- Statutu Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Pruszkowie,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja pracy szkoły opracowana przez Dyrektora, wyniki ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli, uczniów oraz pracowników niepedagogicznych szkoły),
- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora Liceum,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo - profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/2023,
- wyników ewaluacji, wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych i wychowawczych,
- analizy czynników chroniących i czynników ryzyka,
- sprawozdania pedagoga i psychologa szkolnego w roku szkolnym 2022/2023,
- zapisów w dziennikach klasowych w roku szkolnym 2022/2023,
- priorytetów polityki edukacyjnej MEN na 2023/2024,
- kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.

Zasady realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie oraz współdziałanie ze środowiskiem lokalnym szkoły,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor, Rada Rodziców, Rada Pedagogiczna, Samorząd Uczniowski)

Cele ogólne

1. Program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów i zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.
2. Podstawowym celem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie młodzieży w prawidłowym rozwoju oraz zapobieganie i przeciwdziałanie zachowaniom problemowym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły. Wartości realizowane przez szkołę są uzgodnione z rodzicami i przez nich akceptowane, omawiane na zebraniach klasowych.

3. Celem liceum jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Wizja szkoły.

Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Pruszkowie to szkoła, w której:

- uczniów otacza się właściwą opieką, a nauczyciele i pozostali pracownicy szkoły zapewniają bezpieczne warunki do nauki,
- wyposaża się uczniów w wiedzę, kształtuje umiejętności i postawy, niezbędne w dorosłym życiu,
- uczy się szacunku do historii, tradycji i kultury naszego kraju,
- panuje życzliwa atmosfera oparta na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców, wzajemnym szacunku, pomocy i współdziałaniu,
- nauczyciele prowadzą zajęcia dodatkowe dla uczniów zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami,
- kreuje się postawy twórcze i aktywne, w oparciu o wartości humanistyczne,
- dba się o rozwój podstawowych kompetencji w procesie uczenia się przez całe życie czyli: porozumiewania się w języku ojczystym i językach obcych, doskonalenia umiejętności matematycznych i informatycznych, a także społecznych i obywatelskich,
- nauczyciele stosują nowoczesne i efektywne metody nauczania, prowadzą działania innowacyjne sprzyjające rozwojowi uczniów i realizacji ich planów,
- kształtuje się postawy przedsiębiorcze i zdolności do podejmowania inicjatywy,
- rodzice angażują się w życie szkoły, tj. uczestniczą w planowaniu działalności liceum, wspierają inicjatywy nauczycieli i uczniów, dbają o rozwój intelektualny i wychowanie dzieci, w duchu tolerancji dla różnorodności,
- propaguje się ideę wolontariatu,
- podejmuje się współpracę ze środowiskiem lokalnym, instytucjami edukacyjnymi, władzami samorządowymi,
- wszyscy uczniowie, pracownicy i rodzice dbają o wizerunek szkoły, promując ją w środowisku lokalnym.

Sylwetka absolwenta

Dążymy do tego, aby uczeń kończący nasze liceum był osobą, którą charakteryzuje:

- dojrzałość intelektualna, emocjonalna, społeczna i moralna,
- szacunek dla siebie i innych,
- tolerancja, odwaga i ambicja,
- gotowość do służenia pomocą potrzebującym wsparcia,
- odpowiedzialność za swoje działania i podjęte decyzje,
- kreatywność, wiedza i umiejętności niezbędne do dalszej edukacji, podjęcia pracy zawodowej i prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie,
- umiejętność eksponowania swoich mocnych stron, przewyższania słabych oraz właściwego reagowania na krytykę,
- gotowość do włączania się w życie społeczne środowiska lokalnego,
- pielęgnowanie wartości patriotycznych,
- znajomość dziedzictwa Europy oraz dziedzictwa kulturowego świata,
- odpowiedzialne funkcjonowanie w demokratycznym społeczeństwie i właściwe rozumienie ideałów demokracji, tolerancji i wolności,
- aktywność i umiejętność wyrażania własnej opinii, asertywne bronienie swoich racji,
- konstruktywne rozwiązywanie problemów oraz umiejętność opierania się presji rówieśników, modzie i negatywnym wzorcom.

Założenia programu wychowawczo - profilaktycznego

Szkoła realizuje program wychowawczo – profilaktyczny obejmujący:

- treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w naszej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

I. Działalność wychowawcza

1. Działalność wychowawcza w szkole polega na wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:
  - fizycznej – ukierunkowanie na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
  - psychicznej – ukierunkowanie na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, na osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału,
  - społecznej – ukierunkowanie na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, samodzielności, stosowania norm społecznych, dokonywania wyborów oraz doskonalenie umiejętności wypełniania ról społecznych,
  - aksjologicznej – ukierunkowanie na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.
2. W działalności wychowawczej uwzględniany jest holistyczny i harmonijny dobór treści oraz działań o charakterze wychowawczym dla uczniów liceum, zgodnie z nową podstawą programową.
3. Potrzeby uczniów określane są poprzez diagnozę sytuacji wychowawczej w zespołach klasowych. Stosownie do zdiagnozowanych problemów uczniów, szkoła udziela im pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Działania wychowawcze w szczególności uwzględniają:
  - współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej, proekologicznej i zdrowego stylu życia,
  - kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
  - wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną,
  - kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- przeciwdziałanie agresji,
- wychowanie patriotyczne i obywatelskie, przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej oraz światowej,
- samorządność uczniowską oraz rozwijanie i wspieranie działalności uczniów w zakresie wolontariatu, zachęcanie uczniów do udziału w różnorodnych akcjach na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- wspieranie uczniów w zakresie orientacji zawodowej i planowania kariery.

Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- stwarza warunki i wspomaga nauczycieli w realizacji zadań tego programu,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, Samorządem Uczniowskim oraz rodzicami wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły.

2. Rada pedagogiczna:

- realizuje i diagnozuje pracę wychowawczą w szkole oraz potrzeby w zakresie działań profilaktycznych,

- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty, procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa uczniów,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego,
- wychowawcy zapoznają uczniów z programem wychowawczo - profilaktycznym na godzinach wychowawczych, które odbywają się we wrześnieu, a ich rodziców na pierwszym zebraniu,
- współpracują z rodzicami lub opiekunami prawnymi uczniów udzielając im informacji, wsparcia i porady,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa uczniów,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżczeniu niepowodzeń szkolnych,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom uczniów,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów i na bieżąco udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym dostosowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują informację na temat realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi kryteriami zawartymi w Statucie Szkoły,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,

- współpracują z różnymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Zespoły wychowawcze:

- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plany pracy wychowawczej dla klas na danym poziomie edukacyjnym,
- analizują i rozwiązują bieżące problemy edukacyjne i wychowawcze,
- ustalają potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowują analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

6. Zespół specjalistów (psycholog, pedagodzy szkolni):

- diagnozuje środowisko wychowawcze uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
- zabiega o różne formy wsparcia uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań edukacyjnych, wychowawczych, profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- ściśle współpracuje z dyrekcją, nauczycielami, wychowawcami i innymi pracownikami szkoły,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pruszkowie (PPP), Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (MOPS), Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR), Policją, Strażą Miejską, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, kuratorami sądowymi, fundacjami i stowarzyszeniami.

7. Uczniowie:

- mają prawo i obowiązek korzystać ze stworzonych warunków do nauki i dążenia do osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce,
- dbają o bezpieczeństwo, zdrowie własne i rówieśników,
- właściwie budują relacje społeczne,

- systematycznie uczestniczą w zajęciach lekcyjnych,
- przestrzegają obowiązujących zasad w liceum,
- rozwijają zainteresowania wg swoich potrzeb i możliwości rozwojowych,
- okazują szacunek nauczycielom, pracownikom szkoły, innym uczniom.

8. Samorząd uczniowski:

- reprezentuje ogół uczniów liceum,
- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z Dyrektorem i opiekunem samorządu uczniowskiego,
- współpracuje z zespołem wychowawców, radą pedagogiczną i opiekunem samorządu,
- dba o dobre imię liceum oraz wzbogaca jego tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

9. Rodzice:

- są najważniejszymi partnerami w pracy wychowawczej liceum,
- podejmują działania wspierające życie i pracę klasy oraz liceum,
- uczestniczą w zebraniach i dniach otwartych organizowanych przez szkołę,
- współpracują z wychowawcą klasy, nauczycielami i specjalistami pracującymi w liceum,
- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną uchwała program wychowawczo-profilaktyczny.

II. Działalność edukacyjna

1. Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

2. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

III. Działalność profilaktyczna

1. Działalność profilaktyczna w liceum polega na:

- wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ograniczaniu zachowań ryzykownych,
- inicjowaniu i wzmacnianiu czynników chroniących, które sprzyjają bezpieczeństwu uczniów oraz umożliwiają im prowadzenie zdrowego stylu życia,
- reagowaniu na pojawiające się zagrożenia,
- realizowaniu wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r.

- o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2237 i 2371), dobór odpowiedniego programu uzależnia się od celu profilaktycznego, który wynika z uprzednio przeprowadzonej diagnozy,
- upowszechnianie bezpłatnej opieki stomatologicznej realizowanej przez dyrektora szkoły i organ prowadzący szkołę na podstawie art. 4 ustawy z dnia 12 kwietnia 2019r.
  - dostępności gabinetu profilaktyki zdrowia prowadzonego przez pielęgniarkę szkolną.
2. Do realizacji zadań włączają się wszyscy nauczyciele, we współpracy z rodzicami, pielęgniarką szkolną z instytucjami lokalnymi i stowarzyszeniami działającymi na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży (m.in. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Pruszkowie, Wojewódzka i Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna, jednostki samorządu terytorialnego, Wojewódzka Stacja Krwiodawstwa w Warszawie, Straż Miejska, Policja).
3. Działalność profilaktyczna powinna być realizowana z uwzględnieniem form i działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii oraz w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o zdrowiu publicznym.
4. Formy i sposoby działań z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej dostosowane są do wieku uczniów. Obejmują one przeprowadzenie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, e-papierosów. Dotycząca uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli i innych pracowników szkoły, opracowywana we współpracy z podmiotami, o których mowa w punkcie 2., w każdym roku szkolnym, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego.
5. Do diagnozy wykorzystywane są, w zależności od potrzeb, narzędzia badawcze :
- Ankiety diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka, przeprowadzone wśród uczniów i ich rodziców,
  - obserwacje zachowania uczniów,
  - rozmowy z rodzicami i uczniami,
  - konsultacje z pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką szkolną, stomatologiem,
  - konsultacje z wychowawcami klas, nauczycielami oraz rozmowy informacyjne z personelem szkoły,
  - analizy frekwencji (dziennik elektroniczny),
  - analizy dokumentacji indywidualnej uczniów,
  - analizy ankiet diagnostycznych przeprowadzanych w szkole.

6. Działania profilaktyczne obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów (lekarstw bez wskazań lekarskich, napojów pobudzających, papierosów, e-papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy), a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie umiejętności i pogłębianie wiedzy nauczycieli i wychowawców klas oraz pedagoga szkolnego i psychologa w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych oraz w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- współpracę z samorządem uczniowskim i włączanie go w realizację działań z zakresu profilaktyki,
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- zapobieganie zachowaniom ryzykownym i zagrożeniom w cyberprzestrzeni,
- współpracę z policją, strażą miejską i władzami miasta,
- współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w zakresie kierowania w celu diagnostycznym uczniów ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się oraz z trudnościami wieku dojrzewania,
- konsultacje psychologiczne, pedagogiczne dla uczniów wg bieżących potrzeb,
- włączanie w razie potrzeby działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, nowych substancji psychoaktywnych w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- proponowanie uczniom ciekawych możliwości spędzania wolnego czasu.

IV. Działalność informacyjna w zakresie wychowania i profilaktyki

1. Działalność informacyjna polega na dostarczaniu aktualnych informacji nauczycielom, rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych, związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, nowych substancji psychoaktywnych, nadmiernemu korzystaniu z przestrzeni cyfrowej i innym zagrożeniom cywilizacyjnym.
2. Działalność informacyjna obejmuje:
  - udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
  - przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - udostępnienie informacji wśród uczniów i rodziców o możliwości korzystania z opieki pielęgniarskiej,
  - udzielanie informacji Radzie Pedagogicznej przez pielęgniarkę szkolną o stanie zdrowia uczniów ze szczególnym zachowaniem poufności,
  - informowanie uczniów ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją i Strażą Miejską w sytuacjach zagrożenia narkomania

V. Harmonogram działań w ramach programu wychowawczo – profilaktycznego

Wspieranie rozwoju ucznia	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
STREFA INTELEKTUALNA	Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów	Przygotowanie na podstawie analizy dokumentacji dostarczonej przez uczniów -Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych (IPET)we współpracy z rodzicami ze szczególnym uwzględnieniem uczniów klas pierwszych. Tworzenie dostosowań dla uczniów mających dysfunkcje lub inne trudności w nauce bądź prawidłowym funkcjonowaniu w szkole we współpracy z rodzicami.	Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotów Psycholog, Pedagogzy , Dyrekcja j.w.	Wrzesień
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	Przygotowanie propozycji zajęć dodatkowych w zespołach przedmiotowych.	Dyrekcja Nauczyciele przedmiotów	Wg harmonogramu planu pracy szkoły 2023/2024
		Prowadzenie kursów, warsztatów, wykładów: <ul style="list-style-type: none"> „Mini Akademia Matematyki” przy współpracy z Politechniką Warszawską „Matematyka dla ciekawych świata” przy współpracy z Uniwersytetem Warszawskim, Przygotowanie do egzaminu maturalnego. 	p. I. Przybył p. I. Przybył Nauczyciele przedmiotów maturalnych	
		Współpraca z uczelniami wyższymi i ośrodkami naukowymi w ramach projektów i wyjazdów dydaktycznych: <ul style="list-style-type: none"> Politechnika Warszawska, 	Nauczyciele przedmiotów	Cały rok szkolny

		<ul style="list-style-type: none"> • Uniwersytet Warszawski- Wydział Matematyki i Biologii, • Wyższa szkoła Inżynierii i Zdrowia w Warszawie • Instytut Biologii i Fizyki PAN w Warszawie • Wydział fizyki UW • Centrum Astronomiczne im. M. Kopernika PAN w Warszawie • Narodowe Centrum Badań Jądrowych w Świerku • Muzeum Ewolucji Instytutu Paleobiologii PAN w Warszawie • Ogród Botaniczny PAN w Powsinie • Muzeum im. A. i J. Iwaszkiewiczów w Stawisku • Muzeum Duląg w Pruszkowie. • Muzeum Literatury • Muzeum Narodowe		
--	--	--	--	--

<p>Zachęcanie uczniów do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych tj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olimpiada Historyczna • Konkurs Matematyczny „Kangur” - • Konkurs Matematyczny „Nabój” • Multitest • Ogólnopolska Olimpiada Logicznego Myślenia • Olimp • Konkurs szkolny „Matematyka w obiektywie” • Konkurs szkolny „Matematyka pisana wierszem” • Olimpiada Wiedzy Ekologicznej • Ogólnopolski Konkurs „Eko-Planeta” • Ogólnopolski Konkurs Geograficzny „Geo-Planeta” • Ogólnopolski Konkurs Chemiczny • Olimpiada Wiedzy o Ubezpieczeniach Społecznych 	<p>Nauczyciele przedmiotów</p> <p>p. L. Elżanowska</p> <p>p. K. Przybylak</p> <p>p. I. Engel, p. I Przybył</p> <p>p. K. Przybylak, p. D. Kowalska</p> <p>p. K. Przybylak</p> <p>p. K. Przybylak, p. D. Kowalska</p> <p>p. K. Przybylak, p. I Przybył</p> <p>p. K. Przybylak, p. I Przybył</p> <p>p. B. Domańska, p. A. Armista</p> <p>p. B. Domańsk</p> <p>p. E. Kuziela, p. B. Wojtyś</p> <p>p. A. Koprowska, p. I.Panek, p. G. Kubiak- Tomaszewska, p. A. Bąk</p> <p>p. B. Wojtyś</p>
--	--

		<p>Udział w zajęciach, warsztatach i ćwiczeniach laboratoryjnych organizowanych przez instytucje zewnętrzne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe i doświadczalne z BIOCEM na Wydziale Biologii • zajęcia warsztatowe w Ogrodzie Botanicznym i Zoologicznym • Arboretum i Muzeum Drewna i Myślistwa • Orientarium w Łodzi • Muzeum Ewolucji w Warszawie • Muzeum Marii Skłodowskiej – Curie w Warszawie • Planetarium w Toruniu • udział uczniów i Dyrekcji szkoły w Narodowym Czytaniu • uczestnictwo uczniów w lekcjach, teatralnych i filmowych; • zorganizowanie lekcji muzealnych w ramach zajęć z języka polskiego (Muzeum Literatury, Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów, Muzeum Narodowym); 	<p>Nauczyciele przedmiotów</p> <p>p. A. Armista</p> <p>p. B. Domańska</p> <p>p. A. Armista</p> <p>p. A. Armista</p> <p>p. B. Domańska</p> <p>p. B. Domańska</p> <p>p. A. Bąk</p> <p>p. C. Waclawek</p> <p>p. E. Żywień</p> <p>p. E. Kułak, p. E. Żywień,</p> <p>poloniści</p>	<p>Wg harmonogramu planu pracy szkoły 2023/2024</p>
--	--	--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> organizowanie wycieczek uwzględniających realizację programu z geografii 	p. E. Kuziela, p. B. Wojtyś	Wg harmonogramu planu pracy szkoły 2023/2024
	<p>Dbanie o kulturę języka</p> <p>Uwrażliwianie na piękno mowy.</p>	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok szkolny
	Przygotowanie części artystycznych na uroczystości i imprezy szkolne.	Wychowawcy klas Nauczyciele poloniści	Wg harmonogramu planu pracy szkoły 2023/2024
	<p>Przeprowadzenie zawodów szkolnych w wybranych dyscyplinach sportowych w ramach zajęć SKS</p> <p>Udział w powiatowych i międzypowiatowych rozgrywkach sportowych wg kalendarza zawodów i na zaproszenie innych szkół</p> <p>Tenis stołowy - organizacja w szkole</p> <p>Przeprowadzenie zajęć SKS-u w Sali gimnastycznej z gier zespołowych i na basenie w ramach projektu Unii Związków Sportowych Warszawy, Mazowsza i Ministerstwa Sportu i Turystyki</p>	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego i edukacji dla bezpieczeństwa</p> <p>p. R. Piórkowski</p>	Zgodnie z harmonogramem zawodów sportowych
	Zajęcia z wychowawcą: Poznajemy się, prezentujemy kolegom swoje pasje i zainteresowania.	Wychowawcy klas I	Wg harmonogramu planu pracy szkoły 2023/2024
	<p>Doradztwo zawodowe</p> <p>Spotkania z absolwentami szkoły i rodzicami uczniów na temat wykonywanych zawodów.</p>	<p>Doradca Zawodowy z PPP w Pruszkowie</p> <p>Wychowawcy klas Specjaliści</p>	Cały rok szkolny

Edukacja czytelnicza i medialna	Organizacja lekcji z wykorzystaniem Internetu jako źródła informacji.	Nauczyciele przedmiotów	Cały rok szkolny
	Udział w akcjach czytelniczych we współpracy z lokalnym przedszkolem i szkołą podstawową.	p. I. Pych p. P. Jagodzińska Opiekun samorządu uczniowskiego	Wg harmonogramu planu pracy szkoły 2023/2024
	Uczestnictwo uczniów w lekcjach teatralnych i filmowych	p. E. Kulak p. E. Żywień p. M. Ciuchcińska	Wg harmonogramu planu pracy szkoły 2023/2024
	Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem zasobów i wyposażenia pracowni multimedialnych, korzystanie z platformy e-learningowej (np. Librus, Scholaris) oraz wykorzystanie innych materiałów multimedialnych.	Nauczyciele przedmiotów	Cały rok szkolny
	Wykorzystywanie filmu jako ważnego narzędzia edukacji	Nauczyciele przedmiotów	Cały rok szkolny
	Konkursy, akcje wolontariatu, prezentowanie talentów na forum szkoły Praca metodą projektów Organizowanie lekcji problemowo-dyskusyjnych Wprowadzenie do tematyki zajęć z wychowawcą zagadnień z zakresu etyki, psychologii, filozofii.	Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotów	Cały rok szkolny
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów.	Zajęcia w klasach, debaty na temat wartości, zasad wolontariatu.	Wychowawcy klas

	Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom.	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjazdy na wykłady i zajęcia w szkołach wyższych, • Wyjazdy dydaktyczne • Udział uczniów w konkursach pozaszkolnych i olimpiadach, • Udział w lekcjach muzealnych, • Udział w dniach otwartych na uczelniach, • Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. • Zindywidualizowane podejście do uczniów • Dostosowywanie wymagań 	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas	Wg harmonogramu planu pracy szkoły 2023/2024
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. Konsultacje z psychologiem, pedagogami szkolnymi.	Wychowawcy klas Psycholog, pedagodzy szkolni	Wg planu pracy psychologa i pedagogów
	Wspomaganie kształcenia w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od 2023 roku.	<p>Zapoznanie uczniów klas IV z informatorami maturalnymi ze wszystkich przedmiotów maturalnych (wrzesień 2023) oraz zapoznanie rodziców uczniów klas IV ze sposobem organizacji egzaminu maturalnego w Liceum Ogólnokształcącym imienia T. Kościuszki w roku 2023/2024.</p> <p>- Formy i działania mające na celu przygotowanie uczniów do egzaminu maturalnego z uwzględnieniem wniosków z matury 2023 r.</p> <p>- przeprowadzenie sprawdzianów wiedzy diagnozujących umiejętności niezbędne do egzaminu maturalnego w nowej formule w roku 2023</p> <p>- modyfikowanie i w miarę możliwości indywidualizowanie form pracy z uczniami po analizie wyników sprawdzianów wiedzy</p> <p>- systematyczne powtarzanie treści i umiejętności z poszczególnych przedmiotów z uwzględnieniem wymagań egzaminu maturalnego</p>	Nauczyciele przedmiotów	Cały rok szkolny

		- dostosowanie wymagań edukacyjnych z poszczególnych przedmiotów dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
Wspieranie rozwoju ucznia	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
SFERA MORALNA	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej.	<p>Działalność charytatywna, wolontariat szkolny m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dedykowana zbiórka nakrętek, • akcja „Góra Grosza” • zbiórka darów dla Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego w Otwocku <p>Organizacja kwest dobroczynnych i włączanie się do udziału w różnych akcjach charytatywnych m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • WOŚP • Świąteczna Paczka <p>Udział w projekcie „Paczka na kresy”</p> <p>Zbiórka darów dla dzieci z ośrodka preadopcyjnego w Otwocku</p> <p>Udział w akcjach krwiodawstwa i rejestracji w bazie dawców szpiku kostnego organizowanych na terenie szkoły</p> <p>Współpraca ze Schroniskiem dla Zwierząt w Milanówku, ze Schroniskiem na Paluchu oraz Pruszkowskim Stowarzyszeniem na Rzecz Zwierząt</p>	<p>Opiekun samorządu uczniowskiego</p> <p>Opiekun samorządu uczniowskiego</p> <p>p. K. Rutkiewicz</p> <p>Opiekun samorządu uczniowskiego</p> <p>Samorząd Szkolny</p> <p>p. A. Armista</p> <p>p. K. Rutkiewicz</p> <p>Opiekun samorządu uczniowskiego</p>	Cały rok szkolny

	<p>Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.</p>	<p>Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych</p> <p>Udział w konkursach tematycznych</p> <p>Zapoznanie z historią i tradycjami szkoły (znajomość hymnu szkolnego)</p> <p>Prezentowanie sylwetek zasłużonych i wybitnych pedagogów i absolwentów szkoły</p> <p>Uroczyste ślubowanie klas pierwszych absolwentów gimnazjum i szkół podstawowych</p> <p>Opieka nad miejscami pamięci</p> <p>Realizacja związanych z zagadnieniem zajęć z wychowawcą oraz zajęć dydaktycznych</p> <p>Podkreślanie znaczenia symboli szkoły</p> <p>Organizowanie Święta Patrona Szkoły</p>	<p>Nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne działania</p> <p>Opiekun samorządu uczniowskiego</p> <p>Samorząd uczniowski</p> <p>Wychowawcy klas</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem uroczystości</p>
--	---	---	--	---

	Poznawanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	Organizowanie wycieczek m. in.: <ul style="list-style-type: none"> • Muzeum Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku • Muzeum Dulag w Pruszkowie • Muzeum Literatury • Muzeum Narodowe Tematyczne lekcje wychowawcze.	Nauczyciele polonisci historii, wiedzy o społeczeństwie i wiedzy o kulturze Wychowawcy klas	Cały rok szkolny
	Poznawanie dorobku kulturalnego Europy, świata, kształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	Lekcje poświęcone tej tematyce, wycieczki.	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas	Cały rok szkolny
	Uczenie tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	Lekcje wychowawcze Edukacja seksualna w ramach zajęć wychowania do życia w rodzinie poświęcone tej tematyce Reagowanie na niewłaściwe zachowania.	Wychowawcy klas p. A. Armista Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok szkolny
	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
Wspieranie rozwoju ucznia	Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.	Odpowiednia tematyka godzin wychowawczych.	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni	Cały rok szkolny

	Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny	właściwa organizacja zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizacja zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.	Nauczyciele WDŻ Psycholog, Pedagodzy Wychowawcy	Cały rok szkolny
SFERA SPOŁECZNA	Promowanie zdrowia i zdrowego oraz bezpiecznego stylu życia.	Zajęcia o zdrowym odżywianiu się oraz znaczeniu aktywności fizycznej w życiu człowieka, udział w akcjach promujących zdrowie Tworzenie gazetek okolicznościowych Profilaktyka i działania prozdrowotne <ul style="list-style-type: none"> • modyfikacja i realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego • kontynuowanie pracy Szkolnego Zespołu do Spraw Interwencji Profilaktycznej • współpraca z placówkami zajmującymi się problematyką dzieci i młodzieży • „Ars czyli jak dbać o miłość” - program profilaktyki uzależnień (WDŻ) • udział w różnego rodzaju imprezach sportowych na terenie miasta i powiatu ; oraz zajęcia sportowe dla uczniów chętnych w ramach SKS-u oraz zajęcia z pływania dla uczniów chętnych • profilaktyka nowotworowa - kontynuacja realizacji programów: • „Wybierz życie - I krok” (WDŻ) 	Nauczyciele : biologii ,WDŻ, wychowania fizycznego, pedagodzy szkolni, psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna, wychowawcy klas p. A. Armista p. B. Domańska Pielęgniarka szkolna	Cały rok szkolny

		• „Zdrowe piersi są OK” (WDŻ) • „Znamię - znam je” (WDŻ, biologia) • „Podstępne WZW” (biologia, WDŻ) • realizacja Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu, Tydzień Zdrowego Żywienia, Światowy Dzień Zdrowia • dni walki z otyłością • propagowanie samobadania piersi, informacje dotyczące mammografii oraz badań cytologicznych • Cukrzyca - rodzaje (typy) , profilaktyka , leczenie • Gruźlica - choroba nadal groźna (gazetka , ulotki) • Szczepienia -co nam dają? przed czym zabezpieczają - zagrożenia , które niesie brak szczepień. • Alergia - rodzaje, jak ograniczać wpływ alergii na życie codzienne • Astma - postępowanie, zapobieganie • Narkomania -program edukacyjny. Narkoman - osoba uzależniona - jak zapobiegać narkomanii. • Wakacje - jak unikać zagrożeń wakacyjnych - gazetka - zajęcia na temat „Zaburzenia emocjonalne młodzieży, przyczyny. Czy to już depresja?” • badania bilansowe uczniów klas I • badania bilansowe uczniów klas IV • realizacja programów edukacyjnych „Trzymaj		

		<p>Formę!" oraz dot. narkomanii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie uczniów z przedstawicielami Policji dotyczące zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych • Spotkanie uczniów z przedstawicielami Straży Miejskiej na temat cyberprzemocy • Lekcje wychowawcze dotyczące tej tematyki. 		
	Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> • Opieka pedagogów i psychologa szkolnego. Stałe monitorowanie stanu psychicznego uczniów poprzez obserwacje i wymianę informacji między wychowawcami, nauczycielami, rodzicami a psychologiem i pedagogami szkolnymi oraz konsultacje z poradnią PPP 	Pedagodzy, Psycholog, Nauczyciele, Wychowawcy	Cały rok szkolny
	Kształtowanie umiejętności prawidłowego funkcjonowania w społeczności szkolnej.	<ul style="list-style-type: none"> • Omówienie zasad i regulaminów obowiązujących w szkole na lekcjach wychowawczych poświęconych tej tematyce • Spotkania z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego • Organizacja debat szkolnych • Prowadzenie kroniki szkolnej • Organizacja imprez szkolnych 	<p>Nauczyciele przedmiotów, Wychowawcy klas</p> <p>Dyrektor</p> <p>Opiekun Samorządu Uczniowskiego</p> <p>Klasa 2b</p>	Cały rok szkolny

		<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie plebiscytu na nagrodę uczniowską „Tadziochy” w różnych kategoriach Prowadzenie szkolnej strony internetowej Redagowanie tekstów dotyczących życia liceum i zamieszczanie ich na facebooku. 	<p>Nauczyciele Wychowawcy klas</p> <p>Opiekun Samorządu Uczniowskiego, Samorząd Uczniowski</p> <p>Wicedyrektor, Samorząd Uczniowski wraz z opiekunem</p> <p>Opiekun Samorządu Uczniowskiego</p>	
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i współpracy, umiejętności słuchania innych i szanowania ich poglądów.	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. 	<p>opiekun Samorządu Uczniowskiego, wychowawcy klas, Psycholog szkolny, Pedagodzy szkolni</p>	Cały rok szkolny
	Uczenie zasad samorządności i demokracji.	<ul style="list-style-type: none"> Wybory do samorządu uczniowskiego i działalność samorządu uczniowskiego Wybory samorządów klasowych Wybory opiekuna samorządu uczniowskiego. 	<p>Opiekun samorządu uczniowskiego</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Dyrekcja</p>	<p>Maj</p> <p>Wrzesień</p> <p>Październik</p>
	Edukacja prawna	<ul style="list-style-type: none"> Organizowanie lekcji na temat 	Nauczyciel wiedzy	Cały rok szkolny

		<p>znajomości przestrzegania prawa z uwzględnieniem prawa wewnątrzszkolnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Centrum Edukacji Obywatelskiej (m.in. organizowanie prawyborów parlamentarnych, prezydenckich) • Organizacja wyborów do Samorządu Uczniowskiego. • Warsztaty dotyczące Konstytucji w ramach tygodnia konstytucyjnego. 	<p>o społeczeństwie</p> <p>Opiekun samorządu uczniowskiego</p>	<p>Maj</p> <p>Październik</p>
	<p>Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie postawy proekologicznej podczas zajęć • Udział w akcjach proekologicznych m.in.: -„Sprzątanie Świata” -Zbiórka zużytych baterii -Segregacja odpadów na terenie szkoły • Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt • Wycieczki krajoznawcze . 	<p>Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych</p> <p>Nauczyciele biologii</p> <p>Administracja szkoły</p> <p>Samorządu uczniowski,</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele przedmiotów</p>	<p>Wrzesień</p> <p>Cały rok szkolny</p>
	<p>Kontrola realizacji obowiązku szkolnego.</p> <p>Systematyczne monitorowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza frekwencji uczniów • informowanie rodziców o absencji uczniów wywiadówki, 	<p>Wychowawcy klas,</p> <p>Nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

	frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami. 	<p>przedmiotów,</p> <p>Dyrektor, Wicedyrektor</p> <p>Psycholog i pedagodzy szkolny</p>	
Wspieranie rozwoju ucznia	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
SFERA EMOCJONALNA	Nabywanie świadomości własnych mocnych i słabych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	<p>Zajęcia dla uczniów prowadzone przez specjalistów</p> <p>Zaangażowanie uczniów do pracy w Matematycznym Kole Ratunkowym wspomagającym uczniów z trudnościami w uczeniu się matematyki</p> <p>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce</p> <p>Konsultacje i porady dla uczniów prowadzone przez pedagogów i psychologa szkolnego.</p>	<p>Specjaliści z poza szkoły</p> <p>Nauczyciele matematyki</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Psycholog i pedagodzy szkolni</p>	Cały rok szkolny
	Pomoc w radzeniu sobie ze stresem.	<p>Nauka technik relaksacyjnych, zapobiegających napięciom;</p> <p>Konsultacje indywidualne ze specjalistami</p>	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego</p> <p>Psycholog, pedagodzy szkolni</p>	<p>Zgodnie z planem psychologa i pedagogów szkolnych</p> <p>według potrzeb uczniów</p>

	<p>Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów. Promowanie postawy przyjaźni, poczucia więzi i zaufania.</p>	<p>Zajęcia integracyjne w klasach</p> <p>Lekcje wychowawcze, zajęcia wychowania do życia w rodzinie</p> <p>Organizowanie interwencyjnych spotkań z pedagogiem i psychologiem szkolnym</p> <p>Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną</p> <p>Powierzanie uczniom odpowiedzialnych zadań w klasie i szkole</p> <p>Promowanie inicjatyw uczniów</p> <p>Integrowanie zespołów klasowych (wycieczki, wyjazdy naukowe, metoda projektów)</p> <p>Organizacja grup samokształceniowych</p> <p>Zachęcanie do pomagania w nauce słabszym uczniom</p> <p>Opieka nad młodszymi uczniami a także mającymi problemy w prawidłowym funkcjonowaniu w społeczności szkolnej</p> <p>Zachęcanie od udziału w kołach zainteresowań, SKS</p>	<p>Wychowawcy klas, Psycholog, Pedagodzy szkolni, Nauczyciele: wychowania fizycznego, edukacji dla bezpieczeństwa, wychowania do życia w rodzinie</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p>Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej wojną w Ukrainie.</p>	<p>Indywidualne rozmowy z uczniami ugruntowujące poczucie bezpieczeństwa wśród uczniów.</p> <p>Zachęcanie do działalności na terenie placówki, by wzmacniać pozytywny klimat szkoły.</p>	<p>Pedagodzy szkolni Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

VI. Kierunki działań profilaktycznych i interwencyjnych / harmonogram działań

1. Zapobieganie absencji uczniów.

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
Kontrola frekwencji uczniów i szybka interwencja w razie potrzeby	Wychowawcy	Cały rok szkolny
Indywidualne rozmowy z uczniami niesystematycznie uczęszczającymi na zajęcia lekcyjne i ich rodzicami.	Pedagodzy szkolni, psycholog, wychowawca	Cały rok szkolny
Stosowanie zasad systemu ocen zachowania, jasnych kryteriów ocen z poszczególnych przedmiotów	Wychowawca, nauczyciel	Cały rok szkolny
Konsekwentne wymaganie znajomości tematyki zajęć, na których uczeń był nieobecny (w przypadku absencji na poszczególnych lekcjach)	Nauczyciele	Cały rok szkolny
Egzekwowanie usprawiedliwień - z informacją „wiedziałem o sprawdzianie z ...” (w przypadku nieobecności ucznia w dniu, w którym odbywał się zapowiedziany sprawdzian)	Wychowawcy	Cały rok szkolny

2. Zapobieganie narkomanii oraz zażywaniu innych środków psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
Zorganizowanie spotkań prowadzonych przez osoby z zewnątrz zajmujących się profilaktyką uzależnienia od substancji psychoaktywnych m.in. z przedstawicielami m.in. Policji, Straży Miejskiej, Wojewódzką Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną	Pedagodzy szkolni, psycholog szkolny Dyrektor	Cały rok szkolny
Omówienie w klasach zajęć ze specjalistami (podsumowanie i usystematyzowanie wiedzy uczniów)	Pedagodzy szkolni, psycholog lub wychowawcy klas	Bezpośrednio po zajęciach
Ewentualne interwencje i konsultacje dla uczniów i rodziców	Wychowawcy, pedagodzy szkolni, psycholog, zespół interwencji profilaktycznej	W przypadku podejrzenia o zażywanie narkotyku przez ucznia
Konsekwentne stosowanie systemu kar i nagród określonych w Statucie Szkoły	Dyrekcja, Rada Pedagogiczna, Wychowawcy	Cały rok szkolny

Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkolnym i dokumentami regulującymi życie szkoły	Wychowawcy	Pierwsze zebranie rodziców
Przestrzeganie procedur postępowania w przypadku zagrożenia narkomanią, alkoholizmem itp.	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok szkolny

3. Zapobieganie paleniu papierosów i e-papierosów

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
Lekcje na temat szkodliwości nikotyny w klasach pierwszych	Pielęgniarka szkolna, nauczyciel chemii wychowawca	Cały rok szkolny
Ustalanie i kontrola dyżurów na korytarzach, w szatniach i przy wejściu do szkoły celem zapobiegania wychodzenia uczniów ze szkoły	Dyrekcja	Cały rok szkolny
Pełnienie dyżurów zgodnie z harmonogramem	Nauczyciele	
Ewentualna interwencja	Wychowawca, psycholog, pedagodzy szkolni, dyrekcja, zespół interwencji profilaktycznej	Cały rok szkolny
Zaproponowanie uczniom ciekawej oferty zajęć pozalekcyjnych	Rada pedagogiczna	Cały rok szkolny
Wdrażanie uczniów do uczestnictwa w kulturalnym życiu szkoły	Wychowawcy, Dyrekcja nauczyciele	Cały rok szkolny

4. Zapobieganie alkoholizmowi

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
Zajęcia dotyczące prawa karnego związanego ze spożywaniem alkoholu oraz skutków uzależnień dla życia i zdrowia	Psycholog, pedagodzy szkolni, specjaliści z zewnątrz, wychowawcy,	Cały rok szkolny
Stosowanie się ściśle do procedur postępowania, jakie posiada szkoła na wypadek spożywania alkoholu na terenie szkoły i poza nią (wycieczki szkolne, wyjścia itp.)	Rada pedagogiczna i pracownicy szkoły	Cały rok szkolny
Uczenie sposobów asertywnego odmawiania	Pedagodzy szkolni, psycholog, pielęgniarka szkolna, specjaliści z zewnątrz, wychowawcy	Cały rok szkolny

5. Adaptacja do warunków szkolnych

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
Udzielanie konsultacji nauczycielskich dla uczniów i rodziców	Dyrekcja, wychowawcy, pedagodzy szkolni, psycholog, nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny
Pedagogizacja rodziców (zaznajamianie z trudnościami w uczeniu się ich dzieci)	Wychowawcy, pedagodzy szkolni, psycholog	Cały rok szkolny
Motywowanie uczniów do pracy (motywacja pozytywna - dostrzeganie każdego osiągnięcia, wyróżnienia dyrektora dla najlepszych uczniów)	Nauczyciele, dyrekcja	Cały rok szkolny
Wyjazdy integracyjne dla klas pierwszych oraz dodatkowo zajęcia integracyjne na godzinach wychowawczych	Wychowawcy, psycholog, Pedagodzy szkolni	Wrzesień / październik

6. Uczenie uczniów sposobów radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
Warsztaty dotyczące radzenia sobie ze stresem klasy IV	Psycholog, Pedagodzy szkolni	I semestr
Pedagogizacja rodziców – zebranie z rodzicami	Wychowawcy, dyrekcja	Według harmonogramu
Zapoznanie uczniów klas czwartych z problematyką matur (zachowanie podczas egzaminów ustnych, zapraszanie absolwentów itp.)	Wychowawcy	Pierwszy semestr klasy czwartej
Poradnictwo indywidualne	Pedagodzy szkolni, psycholog, pielęgniarka szkolna	Cały rok szkolny
Konsultacje dla uczniów z IPET, posiadających dostosowania na podstawie opinii psychologicznych lub orzeczenia z PPP, powtarzających klasę	Psycholog, Pedagodzy szkolni	Cały rok szkolny
Warsztaty z profilaktyki zdrowia psychicznego	Psycholog szkolny	Klasy drugie

7. Zapobieganie przemocy w szkole

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
Warsztaty na temat agresji, przemocy	Psycholog, pedagodzy szkolni, specjaliści z zewnątrz, wychowawcy	Cały rok szkolny
Zajęcia dotyczące przemocy w rodzinie	Psycholog, pedagodzy szkolni, specjaliści z zewnątrz	Cały rok szkolny
Udzielanie informacji o instytucjach i organizacjach pomagających ofiarom przemocy	Pedagodzy szkolni, psycholog	Cały rok szkolny
Zajęcia dotyczące zjawiska przemocy w Internecie, uświadamianie prawnych aspektów korzystania z Internetu	Wychowawcy, Psycholog, Pedagodzy szkolni Nauczyciel informatyki, Straż Miejska	Cały rok szkolny

8. Propagowanie zdrowia i zdrowego oraz aktywnego trybu życia

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
Zajęcia o zdrowym stylu życia, zaburzeniach odżywiania i higienie osobistej, opieka pielęgniarska	pielęgniarka, nauczyciel WDŻ, wychowawcy,	Cały rok szkolny
Profilaktyka zdrowia psychicznego (zaburzenia depresyjne, lękowe, anoreksja, bulimia)	Psycholog szkolny	Cały rok szkolny
Realizacja Programów Profilaktycznych przy współpracy z Powiatową Stacją Sanitarną w Pruszkowie	Nauczyciele biologii i WDŻ, pielęgniarka szkolna	Cały rok szkolny
Zajęcia w ramach SKS, szkolnych imprez sportowych, zawodów sportowych	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok szkolny
Honorowe oddawanie krwi przez uczniów	Nauczyciel biologii	Cały rok szkolny

9. Zagrożenia wynikające z nieodpowiedniego korzystania z urządzeń multimedialnych i Internetu

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania
Udzielanie informacji o umiejętnym korzystaniu z urządzeń multimedialnych i Internetu, ochronie danych osobowych, praw autorskich, poszanowaniu dóbr osobistych	Nauczyciel informatyki, wychowawcy,	Cały rok szkolny
Wyrabianie umiejętności ostrożnego i rozważnego zamieszczania danych o sobie samym w Internecie	Nauczyciel informatyki, wychowawcy, psycholog szkolny, pedagodzy szkolni	Cały rok szkolny
Warsztaty dotyczące cyberprzemocy	Psycholog, pedagodzy szkolni, Straż Miejska	Cały rok szkolny

V. Ewaluacja programu

1. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego określa plan nadzoru pedagogicznego.
2. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:
  - obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
  - analizę dokumentacji,
  - przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
  - wywiad fokusowy z rodzicami, uczniami, nauczycielami
  - wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawczych, nauczycieli przedmiotowych i specjalistów.

Opracowały:

Jagoda Lepieszko

Agnieszka Armista

Katarzyna Rutkiewicz

Edyta Chrościcka